אישים באגרות הראי"ה

אברהם שוער, ידיד נעורים

ידיד נעוריו של הרב קוק, ששאל על עלייה לארץ ישראל · שנות חייו אינן ידועות לנו

1 אגרות

דברי הרב קוק ודברי הרב שלמה אבינר, ונוסח האגרות המלא

igrot.shlomo-aviner.net

בקצרה

פרטים ביוגרפיים על אברהם שוער לא מצאנו במקורות שבדקנו. הרב קוק מכנה אותו "ידידי מנעוריי".

הרב קוק על אברהם שוער

בסיוון תרע"ב (1912) השיב לו הרב קוק על שאלותיו לקראת עלייה: אי אפשר לדעת מראש אם ימצא פרנסה. יוקר המחיה כמו בעיר גדולה, והגליל זול יותר. בגימנסיה החינוך הלאומי הגון, אבל החינוך הדתי חסר לגמרי (כרך ב', אגרת תל).

האגרות

כרך ב', אגרת תל: בדי בסיוון תרע"ב, מיפו: תשובות על פרנסה, יוקר המחיה וחינוך בארץ ישראל.
"יקר הערך מר אברהם שוער נ"י"

נוסח האגרות – עם ביאור

1 האגרות שבהן נזכר אברהם שוער, לפי סדר הכרכים, כל אחת עם התמצית שלה. הביאור משולב בתוך נוסח האגרות: בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת. הוא אינו חלק מלשון האגרת

אגרות הראי"ה – כרך ב' – אגרת תל

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ד' סיון תרע"ב - יפו **נמען:** אברהם שוער, ידיד נעורים

תשובות על עלייה: אי אפשר לדעת מראש אם ימצא פרנסה. יוקר המחיה כבעיר גדולה, והגליל זול יותר. דירה ביהודה עולה כ־150 רובל כסף לשנה. בגימנסיה החינוך הלאומי הגון אבל החינוך הדתי חסר לגמרי. כל יהודי שמהגר צריך לנסות קודם את ארץ ישראל.

עיקרי הדברים

- פרנסה ויוקר מחיה בארץ.
- הגימנסיה - בלי חינוך דתי.
- חובה לנסות קודם את ארץ ישראל.

נוסח האגרת עם ביאור

ב"ה[1], עה"ק[2] יפו ת"ו[3], ד' סיון תרע"ב[4].

ידידי מנערי, יקר הערך מר אברהם שוער [אברהם שוער, מכר של הרב קוק מנעוריו] נ"י[5], שלו'[6] וברכה מקודש.

הנני ממהר, יקירי, להשיבך על שאלותיך, דבר כאשר עם לבבי. ואני תפילה, יצליחך ד' בכל פינותיך [בכל פניותיך, בכל אשר תפנה (על פי משלי יז, ח)] ומן המצר ייחלצך ויעמיד במרחב רגליך. [על פי תהלים קיח, ה ותהלים לא, ט]

וע"ד[7] שאלותיך:

א) אם תוכל למצא לחמך באי"י[8], אי אפשר בשום אופן להחליט בלי נסיון. רבים באו בלא תקוות ויסודות, ובמשך הזמן התכוננו באופן הגון, אבל כמובן רבים גם הבאים ע"פ[9] יסודות של חשבונות ותקוות ברורות, ולבסוף אינם מוצאים מעמד והם מתרחים [והם נאלצים] לעזוב את הארץ, ד' יצילנו.

ב) הוצאת החיים באי"י הן בכלל כמדת עיר גדולה בחו"ל[10]. בגליל ההוצאה קטנה מעט מביהודה, וצרכי אוכל נפש, כבשר, דגים וחלב, כמחירם בעירות הקטנות.

ג) דירה למשפחה בינונית תעלה באופן ממוצע ביהודה, ערך מאה וחמשים רוכס"ף[11] [ערך מאה וחמישים רובל כסף] לשנה, פעה"ק[12] ובמושבות שביהודה.

ד) בגימנסיה שלנו, החינוך הלאומי יש לו מעמד הגון, אבל לעומת זה החינוך הדתי הוא משולל לגמרי, באופן המדאיב כל לב אשר לא נתרוקן לגמרי מרגשי קודש, אשר הם מורשה של קהלת יעקב.

וה) הנני חושב שכל מי שבא למדתה של אמיגרציה, [למצב של הגירה] מחוייב הוא, באשר הוא יהודי, ראשית לכל לנסות אולי יוכל להשתקע באי"י, ואם ח"ו[13] אין הדבר עולה בידו, והוא מוכרח לעזוב את הארץ, לתור לו מנוחה [במדבר י, לג] במקום אחר, גם אז הרויח הרבה שעשה את חובתו, וקשר את עצמו קשר רוחני עם מקום בית חיינו.

הנני חותם בברכה וברגשי ידידות, יעזרך ד' בכלל שאר עמו, צופי ישועתו, כנפש ידידך מאז,

אברהם יצחק ה"ק

---

1. ב"ה - ברוך השם
2. עה"ק - עיר הקודש
3. ת"ו - תבנה ותכונן
4. תרע"ב - השנה תרע"ב (1911/1912)
5. נ"י - נרו יאיר
6. שלו' - שלום
7. וע"ד - ועל דבר
8. באי"י - בארץ ישראל
9. ע"פ - על פי
10. בחו"ל - בחוץ לארץ
11. רוכס"ף - רובל כסף
12. פעה"ק - פה עיר הקודש
13. ח"ו - חס ושלום